

Almanya’da Dışarıdan, Atom Enerjisiyle Üretilen, Elektrik Alımı Artıyor

4 Ocak 2025 FAZ

Yenilenebilir enerji kaynaklarının genişletilmesi görüldüğünden daha az anlam ifade ediyor. Aynı zamanda, enerji üretimindeki durgun dönemler Fransa'dan atom enerjisi ithalatını körüklüyor.

Her iyi gibi görünen şey aslında o kadar iyi olmayabilir; bu durum enerji dönüşümü için de geçerli. Freiburg'daki Fraunhofer ISE Enstitüsü'nden gelen yeni rakamlar, Almanya'nın 2024 yılında yenilenebilir enerji kaynaklarından rekor düzeyde elektrik ürettiğini gösteriyor: “Alman elektrik karması hiç olmadığı kadar temiz,” diye seviniyor enstitü bir basın açıklamasında. Kamuya açık net elektrik üretiminde yenilenebilir enerji oranı %62,7'ye ulaştı. Ancak ayrıntılara inildiğinde, bu rakamlar o kadar da pembe görünmüyor.

Özellikle fotovoltaik (güneş enerjisi) genişlemesinin ilerleme kaydettiği, ancak rüzgar enerjisi genişlemesinin aynı başarıyı gösteremediği ortaya çıkıyor. Bu durum elverişsizdir çünkü güneş, gece parlamazken bu saatlerde rüzgar oldukça etkili olabilir. Bazı uzmanlar, güneş enerjisi genişlemesinin şimdiden fazla olduğunu belirtiyor. Ayrıca, Freiburg'daki olumlu haberler, toplam birincil enerji tüketiminin karbon dioksit emisyonu hakkında pek bir şey ifade etmiyor. Oysa bu, 2045 yılına kadar hedeflenen sera gazı nötrlüğü açısından belirleyicidir.

Fransız Atom Enerjisine Bağımlılık Artıyor

İlginç bir şekilde, Almanya Fransa'dan, nükleer enerjiye güçlü bir şekilde bağlı olan bir ülkeden büyük miktarda elektrik ithal ediyor. Bu anlamda, Almanya yurtiçinde nükleer enerjiyi reddetmesine rağmen, hala büyük ölçüde atom enerjisi tüketiyor. 2024 yılında Fransa'nın ardından Almanya'ya en çok elektrik sağlayan ülkeler Danimarka ve İsviçre oldu. Üç ülke de Almanya'ya ithalattan daha fazla elektrik ihraç etti. Özellikle Fransa'dan gelen elektrik ithalatı büyük ölçüde arttı.

Ekonomistler Gelişmeleri Eleştiriyor

Bu durumun başlıca nedeni, Almanya'daki son üç nükleer santralin 2023 yılı Nisan ayında kapatılması. O zamana kadar Almanya, uzun yıllar boyunca Fransa'ya daha fazla elektrik ihraç ederken, artık bu durum tersine döndü. 2023'te yaklaşık 0,4 terawatt saat (TWh) gibi hafif bir ithalat fazlası oluşurken, 2024'te bu miktar 12,9 TWh'ye yükseldi.

Ekonomistler bu gelişmeyi eleştiriyor. Bayreuth Üniversitesi Ekonomi Politikası ve Ekonomik Kalkınma Profesörü David Stadelmann şunları söyledi: “Elbette, nükleer enerjiden çıkış refah kayıplarına yol açtı; aynı zamanda Fransa'dan nükleer enerji ithal ediliyor. Bu, siyasi nedenlerle Alman otomobil fabrikalarını kapatıp, ardından Fransa'dan araba ithal etmeye benzer.”

Fransız nükleer elektriğinin Almanya'ya giderek daha fazla akması, AB'nin iç pazar mantığına uyuyor. Ülkeler, en uygun üretim koşullarından karşılıklı olarak yararlanmalıdır. Almanya, rüzgarlı ve güneşli saatlerde düzenli olarak net ihracatçı olurken, enerji üretiminin düşük olduğu karanlık dönemlerde giderek daha fazla net ithalatçı konumuna geliyor. Fransa'nın mevcut nükleer santral kapasitesi hava koşullarından bağımsız olarak

kullanılabilir durumda. Ayrıca, düzenleyici kurum CRE'nin tahminine göre, bu tesisler, orta vadede bile, kiloWatt saat başına yaklaşık altı sentlik bir maliyetle elektrik üretecek ve bu, Alman gaz santrallerinden çok daha ucuz.

Stadelmann, Alman enerji politikasındaki “düşünce hataları” ve “sistem hataları”ndan bahsediyor. Temel bir sorun, yenilenebilir enerjilerin pahalı bir şekilde genişletilmesinin, uygun hava koşullarında devasa bir arz oluşturması. Ancak bu arz genellikle fazla oluyor çünkü besleme tarifeleri, düşük talep olsa bile üretimi teşvik ediyor. Güneşli ve rüzgarlı günlerde, elektrik ya ücretsiz veriliyor ya da negatif elektrik fiyatları ile yabancı alıcılara veriliyor. Öte yandan, enerji üretiminin düşük olduğu karanlık dönemlerde Almanya'nın yeterince yenilenebilir enerjisi yok ve aynı zamanda yeterli düzenlenebilir kapasiteye (örneğin gaz veya nükleer santraller) sahip değil. Ayrıca, zamanında enerji depolama sistemleri inşa edilmedi. Bu yüzden Almanya, karanlık dönemlerde genellikle yüksek fiyatlarla elektrik ithal etmek zorunda kalıyor.

Stadelmann şu eleştiriyi yapıyor: “Fraunhofer Enstitüsü, Almanya'yı hep kendi kendisiyle karşılaştırıyor ve bu da olumlu sonuçlar veriyor. Ancak bu yeterli değil.” Ona göre, önemli olan sadece elektrik üretiminde yenilenebilirlerin oranı değil, toplam karbon dioksit emisyonudur. Uzman, Fransa, İngiltere, Avusturya veya İsviçre'ye bakıldığında bu ülkelerin enerji karışımının Almanya'ninkinden daha temiz olduğunu vurguluyor: “Almanya, anlatıldığı kadar harika bir durumda değil.” Ayrıca ekliyor: “Üretilen yenilenebilir elektrik miktarı, giderek değerinden uzaklaşıyor. Çok fazla yenilenebilir enerji üretildiğinde, bu enerji genellikle çok az ya da hiçbir değer taşıyor.” Daha az değerli bir şeyi daha fazla üretmek, Stadelmann'a göre “ekonomik saçmalık ve artan refah kayıplarına yol açıyor.”

Fransa, İhracatta Rekor Kırıyor

Uygun maliyetli nükleer enerji, Fransa'nın 2024 yılında ihracat rekorunu kırmasına yardımcı oldu ve Fransa net olarak 89 Twh'ye yakın bir miktarda elektriği yurtdışına sattı. İki yıl önce korozyon hasarları nedeniyle etkilenmiş olan nükleer enerji üretimi büyük ölçüde toparlandı. Ayrıca, hidroelektrik, rüzgar ve güneş santrallerinden elektrik üretimi de 2024'te arttı. Fransa, bu ihracattan çok para kazanıyor. Şebeke işletmecisi RTE'nin direktörü Thomas Veyrenc, “Mevcut piyasa fiyatlarıyla bu ihracatlar Fransa'ya milyarlarca euro kazandırıyor,” dedi. Ancak, düşük elektrik tüketiminin de bu ihracat rekoruna katkıda bulunduğunu belirtti. Tıpkı Almanya gibi, Fransa'da da sanayi sektörü kriz içinde.

